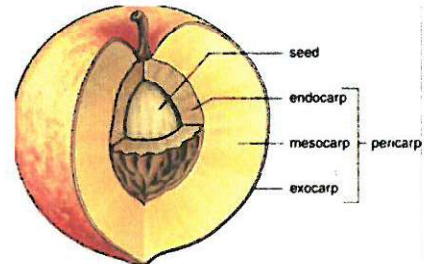

5. De vrucht

5.1 Definitie

- Uitgegroeid uit vruchtbeginsel na bevruchting
- Vormt omhulsel rondom 1 of vele zaden
- Parthenocarpische vruchten : 'maagdelijke' vruchten, vorming van vruchten zonder bevruchting
- Kenocarpie: ontaarden van zaden tijdens uitgroeien van de vrucht
- Vruchtwand (pericarp):
  - Endocarp
  - Mesocarp
  - Exocarp
- Aanpassingen aan omstandigheden

5.2 Indeling

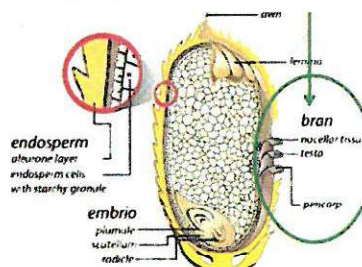
- Droge vruchten
  - Niet openspringend en éénzadig
  - Openspringend en meerzadig
- Vlezige vruchten
- Schijnvruchten

DROGE VRUCHTEN

Niet openspringend/ éénzadig:

- **Graanvrucht:** vruchtwand (VW) en zaadhuid (ZH) zijn vergroeid
- **Dopvrucht:** VW en ZH zijn niet vergroeid, pericarp: droog, vrucht bestaande uit 1 carpel en 1 zaadknop
- **Nootje:** bestaande uit meerdere carpellen, VW broos tot houtig
- **Gevleugelde noot**
- **Dopvrucht met napje**

Opmerking: **Splitvrucht:** meerhokkig VB, valt uiteen in dopvruchtjes

Graanvrucht

ge vleugelde noot

Dopvrucht

stelsel dopvruchtjes

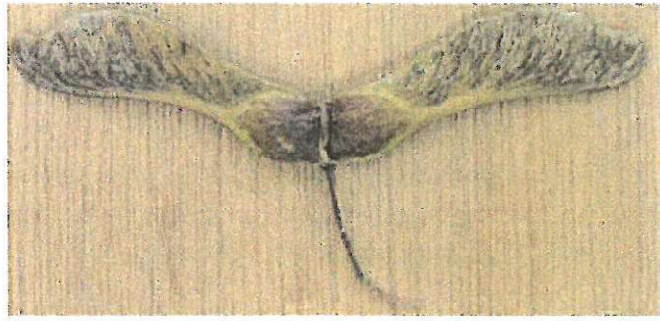

dopvrucht met napje

Veeldelige splitvrucht

gevleugelde dubbel splitvrucht

Nootje

viervoudige splitvrucht

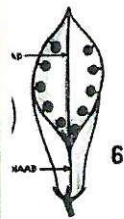
dubbele splitvrucht

Openspringende/ meerzadig

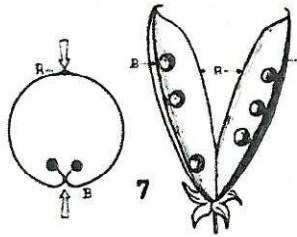
- **Kluisvrucht:** elk deeltje/carpel springt afzonderlijk open, 1 zaadje per carpel
- **Doosvrucht:** meerdere zaadbeginsels per carpel; meerdere zaden per vrucht
- **Kokervrucht:** 1 vruchtblad, langs 1 naad openspringend, 1 carpel
- **Peulvrucht:** 1 vruchtblad, langs 2 naden openspringend
- **Hauwtjes:** 2 vruchtbladeren, openen met 2 kleppen; vals tussenschot
- **Echte doosvrucht:** 2 of meer vruchtbladeren; openen met kleppen, tanden, spleten

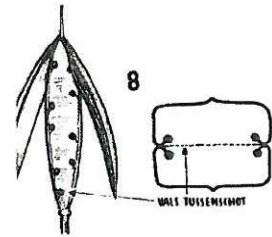
Kluisvrucht

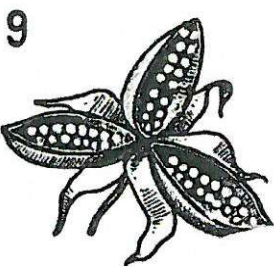
kokervrucht

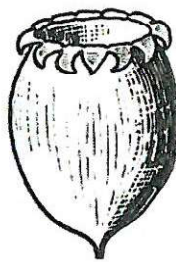
peulvrucht

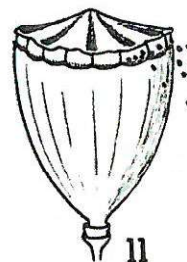
hauwtje

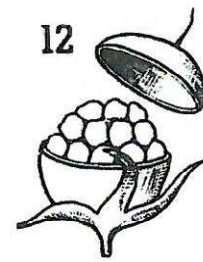
Doosvrucht met kleppen

doosvrucht met tanden

doosvrucht met poriën

doosvrucht met deksel

VLEZIGE VRUCHTEN

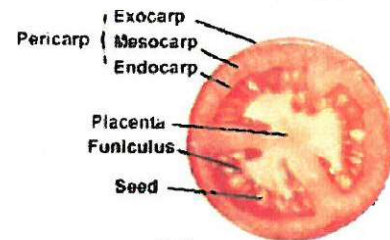
Steenvrucht:

- endocarp=steenhard
- meerstenige vruchten: koffie, vlier, hulst
- samengestelde steenvruchten: braam, framboos
- Vb: kers, perzik, olijf, kokosnoot

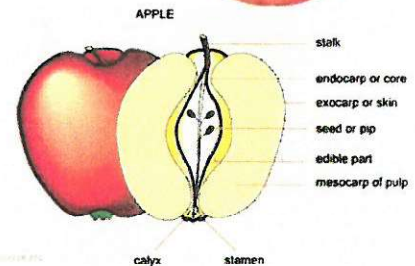
Bes:

- endocarp=vliezig, zaadhuid = hard
- zaden verspreid in vruchtvlees (mesocarp)
- Vb: tomaat, druif,...

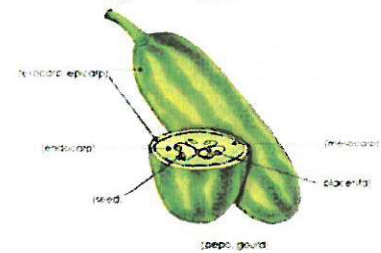
Pitvrucht:

- Endocarp = perkamentachtig
- Vb: appel, peer, lijsterbes

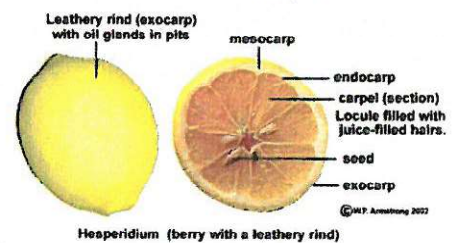
Komkommervrucht

- Exocarp = leerachtig
- Centrale holte met zaden in rijen
- Vb: komkommer, meloen, pompoen

Citrusvrucht:

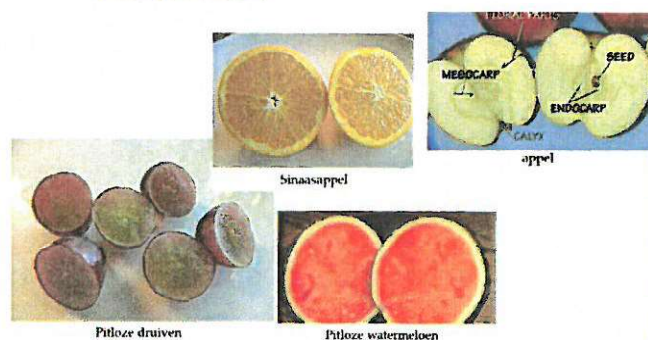
- Exocarp gekleurd met klierholten (etherische olie)
- Mesocarp: sponsachtig
- Endocarp verdeeld in partjes
- Vb: citroen, sinaasappel, pompelmoes

Kenocarpie= er ontwikkelen zaden: banaan

Parthenocarpie= de ontwikkeling van een vrucht zonder voorafgaande bevruchting (zaadloos): appel, sinaasappel, meloen, druiven

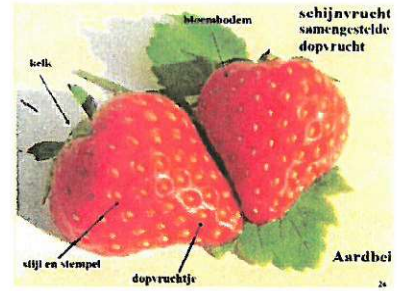
SCHIJNVRUCHTEN

SCHIJNVRUCHT = PSEUDOCARP

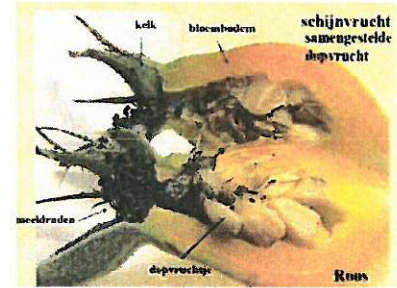

Ontstaan uit andere bloemdelen:

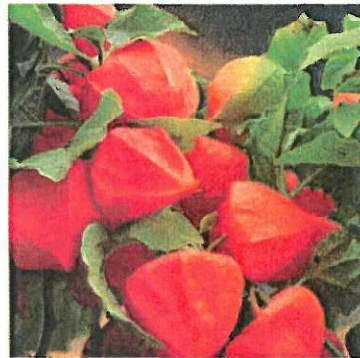
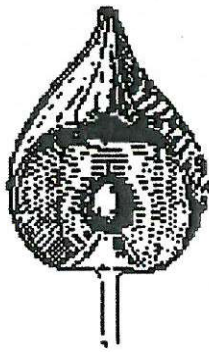
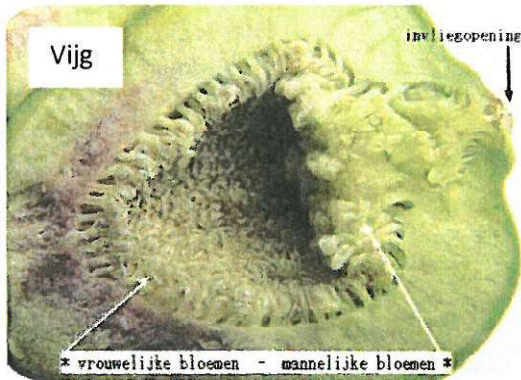
- Bloembodem (aardbei)
- Bloembodem (rozenbottel)
- Bloembodem (appel, peer)
- Gemeenschappelijke bloembodem (vijg): bloemen in holle bloembodem
- Bloemdek (moerbei)
- Kelk (1. Jodenkers, 2. lampionplant, 3. ananaskers)
- Hoofdas, schutbladeren en bloembodem (ananas)

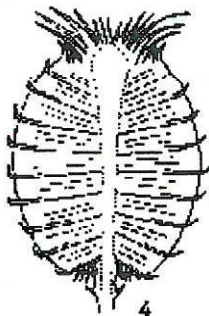
Aardbei → samengestelde dopvrucht, dopvruchtjes OP vlezige bloembodem

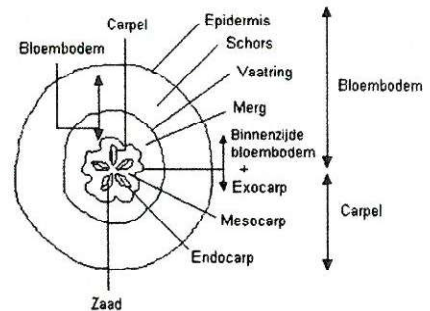
Rozenbottel → samengestelde dopvrucht : dopvruchtjes IN vlezige bloembodem

(1. Jodenkers, 2. lampionplant, 3. ananaskers)

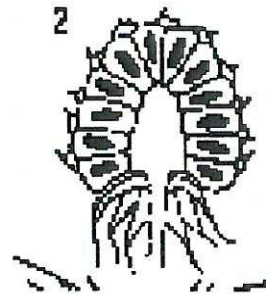

Ananas

Figuur 6. Een dwarsdoorsnede door een appel

Appel → Pitvrucht: klokhuis is binnenste deel van de vrucht, bloembodem vlezig

Moerbei → bloemdekbladeren worden vlezig